

Sygn. akt III C 671/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 kwietnia 2015 roku

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie, Wydział III Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Ewa Dietkow

Protokolant: pom. biur. Tomasz Olipra

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 kwietnia 2015 roku w W.

sprawy z powództwa B. M.

przeciwko K. M.

o odwołanie darowizny

1. powództwo oddała;
2. nie obciąża powoda kosztami procesu.

III C 671/14

UZASADNIENIE

Powód B. M. w pozwie z dnia 24 stycznia 2014 roku złożonym w Sądzie Rejonowym w Nowym Dworze Mazowieckim wnosił o zmianę umowy darowizny zawartej 22 lutego 2012 roku z synem K. M. przez utrzymanie w mocy § 5 umowy i przeniesienie objętej darowizną 5/8 części powoda na rzecz wnuków, zakazanie pozwanemu sprzedaży mieszkania i nakazanie pozwanemu uiszczania połowy opłat za mieszkanie. W piśmie z dnia 14 lutego 2014 roku powód zmienił żądanie i wniósł o odwołanie darowizny pozwanemu K. M., wniósł o zobowiązanie pozwanego do uiszczania opłat jak w załączniku do pozwu, domagał się stanowczo odebrania darowizny i możliwości meldowania w mieszkaniu innych osób.

Sąd Rejonowy w Nowym Dworze Mazowieckim postanowieniem z 17 marca 2014 roku stwierdził swą niewłaściwość i sprawę przekazał tut. Sądowi do rozpoznania – postanowienie k. 13.

Przed Sądem Okręgowym powód podtrzymał żądanie pozwu i wnosił o odwołanie darowizny dokonanej na rzecz pozwanego.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

Umową zawartą 22 lutego 2012 roku w formie aktu notarialnego powód darował pozwanemu należący do powoda udział 5/8 części we współwłasności lokalu mieszkalnego numer (...), stanowiącego odrębną nieruchomość, położonego w N. przy ul. (...), o powierzchni użytkowej 77,10 m² wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w nieruchomości wspólnej – dowód – umowa k. 8-10. Darczyńca jako przyczynę odwołania darowizny wskazał zamiar sprzedaży mieszkania przez pozwanego i chęć usunięcia powoda do innego lokum – pozew k. 1.

Powód jako darczyńca chce pozbawić obdarowanego własności darowanej mu rzeczy – „odebrać pozwanemu darowiznę”. Samo jednak odwołanie darowizny wykonanej nie realizuje skutku rzeczowego. Powód uznaje pozwanego za niewdzięcznego. Niewdzięczność sama w sobie jest przesłanką dla wywołania jedynie skutków obligacyjnych. Przyjęta w art. 898 § 2 k.c. konstrukcja wiążąca odwołanie darowizny z bezpodstawnym wzbogaceniem wyłącza przypisanie odwołaniu skutku rzeczowego, a mianowicie tego skutku, że obdarowany przestaje być właścicielem, staje się nim ponownie darczyńca. Dla osiągnięcia skutku rzeczowego darczyńca, który korzysta z uprawnień, o których mowa w przepisie art. 898 § 1 k.c., powinien wystąpić z powództwem o zobowiązanie obdarowanego do złożenia oświadczenia woli. Prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające obowiązek strony do złożenia oznaczonego oświadczenia woli zastępuje to oświadczenie (art. 64 k.c. oraz art. 1047 k.p.c.). Odwołanie darowizny nie następuje w drodze orzeczenia sądu o charakterze prawo - kształującym (jak np. rozwiązanie darowizny w okolicznościach opisanych w art. 901 k.c.), lecz przez oświadczenie złożone obdarowanemu na piśmie. Dopiero po złożeniu takiego oświadczenia - wywołującego skutek obligacyjny - lub równocześnie z tym oświadczeniem, darczyńca może wystąpić z powództwem o zwrot przedmiotu darowizny (złożenie oświadczenia woli) – tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2011 roku sygn. akt III CSK 260/11, publ. LEX nr 1108815.

Powód był pouczony o potrzebie sprecyzowania pozwu zarówno przez Sąd Rejonowy w Nowym Dworze Mazowieckim jak i na rozprawie w dniu 22 kwietnia 2015 roku. Stanowczo nie zmienił żądania i domagał się odwołania darowizny. Nie może być kwestionowane, że od początku powód żądanie formułował wadliwie, a tak zgłoszone powództwo jako pozbawione podstaw podlegało oddaleniu.

Sąd nie obciążył powoda kosztami procesu stosując przepis art. 102 k.p.c.. Nieznajomość prawa jest okolicznością szczególną, przegrana powoda nie powinna powodować konieczności uiszczenia kosztów przegranego procesu.